

Süleyman Bulut

ŞAKA, ALAY VE HAZIRCEVAPLARIYLA

YAHYA KEMAL

Resimleyen: Mustafa Delioğlu

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

The logo for 'CAN ÇOCUK' features the word 'CAN' in a bold, white, sans-serif font with a red outline, positioned above the word 'ÇOCUK' in a smaller, white, sans-serif font. To the left of the text is a red graphic element consisting of several overlapping, rounded shapes that resemble a stylized heart or a cluster of flowers.

Süleyman Bulut
ŞAKA, ALAY VE HAZIRCEVAPLARIYLA
YAHYA KEMAL

Resimleyen: Mustafa Delioğlu

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran
Düzeltili: Leyla Nebioğlu
Kapak Tasarım: Gözde Bitir
Tasarım Uygulama: Güldal Yurtoğlu

1. Basım: 2000 adet, Mayıs 2014

ISBN 978-975-07-1878-6

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2014

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak
kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni
olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Can Sanat Yayınları Yapım, Dağıtım, Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Yayıncı Sertifika No: 10758

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33

www.cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Kapak Baskı: Azra Matbaası; Sertifika No: 27857

Adres: Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok Kat: 3

No: 3/2 Topkapı, Zeytinburnu, İstanbul

İç Baskı ve Cilt: Ayhan Matbaası; Sertifika No: 22749

Adres: Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sk.

Güven İş Merkezi No: 6 Kat: 3 Bağcılar, İstanbul

CAN
ÇOCUK

Bu kitabın sahibi:

Süleyman Bulut

Ben küçükken büyükler hep aynı soruyu sorardı: 'Büyüyünce ne olmak istiyorsun?' İlkokulda, 'Öğretmen olmak istiyorum,' dedim... Ortaokuldayken, pilot! Lisede tiyatro oyuncusu! İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde okurken anladım ki ben aslında harfleri seviyorum, başka şeyi değil! İstanbul Radyosu'na, özellikle çocuk programlarına radyo oyunları yazmaya başladım. İlk kitabım *Kar Tanesi*'ni de o yıllarda yazdım. Heyecan içinde Arkadaş Kitaplar'ı yöneten Erdal Öz'e gittim. Kendimi tanıtip dosyayı uzattım. Erdal Abi, 'On beş gün sonra gel,' dedi. Benim için on beş yıl kadar uzun süren on beş günün sonunda Erdal Abi'ye gittiğimde, 'Resimlemeye bile verdim,' demesin mi? Uçarak döndüm eve, yeni kitaplarımı yazmaya başladım...

Yazarın yayınevimizden çıkan diğer kitapları:

ASLAN KRAL KORK
ATATÜRK HANGİ TAKIMI TUTUYORDU?
BİL BENİ BİLEYİM SENİ
BİLENLER BİLMEYENLERE ANLATSIN
BİNBİR GECE MASALLARI /
GEMİCİ SİNBAD
BÜYÜK ATATÜRK'TEN
KÜÇÜK ÖYKÜLER 1
BÜYÜK ATATÜRK'TEN
KÜÇÜK ÖYKÜLER 2
BÜYÜK ATATÜRK'TEN
KÜÇÜK ÖYKÜLER 3
KAR TANESİ
KARDEŞLİK ÇEMBERİ
ÇOCUKLARIN HAKLARI VAR 1
ANNE BEN YAPABİLİRİM
ÇOCUKLARIN HAKLARI VAR 2
SİHİRLİ ÇAYDANLIK
ÇOCUKLARIN HAKLARI VAR 3
HEY KÜÇÜK!
ÇOCUKLARIN HAKLARI VAR 4
İNSAN OKUR
ÇOCUKLARIN HAKLARI VAR 5
YEŞİL YÜREK KAYABEYİ
KOCAMAN KÜÇÜK DENİZ
MAVIŞ
MOR BENEKLİ
OKLU KİRPİ İLE
KONAKLI KAPLUMBAĞA
ORMANDAKİ DEV
PALAVRACILAR KRALI
PENCEREDEKİ KUŞ
SARITAY
SU KARDEŞLER
ŞİPŞAK BİLMECELER 1
ŞİPŞAK BİLMECELER 2
ŞİPŞAK BİLMECELER 3
TOPARLACIK NOKTA VE ARKADAŞLARI
YILDIZLI ALFABE

Satırbaşlarıyla Yahya Kemal Beyatlı (1884-1958)

1. Hiç kitap yayımlamadan Türkçenin en büyük şairlerinden biri olmayı başaran Yahya Kemal, 2 Aralık 1884 tarihinde, Üsküp'te dünyaya geldi. Asıl adı *Ahmed Agâh*'tı.

2. Lise yıllarında Tevfik Fikret'in etkisi altında kalarak aruz vezniyle dörtlükler kaleme almaya başladı. 1902 yılında *Agâh Kemal* takma adıyla ilk şiirleri yayımlandı.

3. II. Abdülhamid'e karşı duran Jön Türkler'in içinde yer alabilmek için Paris'e kaçtı. Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne yazıldı. Ünlü tarihçi *Albert Sorrel*'in derslerinden etkilenerek tarihe bakışını yeniden oluşturmaya başladı.

4. *Baudelaire*, *Verlaine* gibi ünlü Fransız şairlerin eserlerini inceleyerek şiirde şekil, ses ve ölçü

çeşitliliği konusunda yeni bir sentez geliştirdi. Divan şiirinin ağır kurallarını terk ederken aruzla yazmaya devam etti.

5. 1912 yılında, İstanbul'a döndü. Öğretmenlik yaptı. 1915'te, *İstanbul Darülfünunu*'na (İstanbul Üniversitesi) öğretim görevlisi olarak atandı ve bu görevini 1923'e kadar sürdürdü.

6. Şiirleri, 1918 yılında *Yeni Mecmua*'da yayımlanmaya başlayınca hemen dikkat çekti.

"Mısra benim haysiyetimdir," diyerek, şiirlerini, uzun yıllar üzerinde çalışarak oluşturdu. "Kelime sihirbazı" olarak anıldı.

Mondros Mütarekesi'nden sonra *Âti, İleri, Tevhid-i Efkâr, Hakimiyet-i Milliye* dergilerinde yazılar yazdı. Arkadaşlarıyla *Dergâh* dergisini kurdu. Yazılarıyla Milli Mücadele'yi destekledi.

7. 1923'te Ankara'ya yerleşti. 1926 yılında Urfa milletvekili olarak Meclis'e girdi. Önce Varşova'ya, sonra Madrid'e Orta Elçi olarak atandı.

Türkiye'ye dönüşünde Yozgat, Tekirdağ, İstanbul milletvekili olarak yeniden meclise katıldı. 1949 yılında Pakistan Büyükelçiliği'nden sonra emekliye ayrıldı. İstanbul'da Park Otel'e yerleşti.

8. 1949 yılında, *Hayal Şiir* adlı şiiriyle *İnönü Şiir Ödülü*'nü kazandı.

1 Kasım 1958'de hayata gözlerini yumdu. Şiir ve yazıları, ölümünden sonra kitaplaştırıldı.

Şiir kitapları: *Kendi Gök Kubbemiz* (1961), *Eski Şiirin Rüzgârıyla* (1962), *Rubailer ve Hayyam Rubailerini Türkçe Söylemiş* (1963), *Bitmemiş Şiirler* (1976).

Düzyazıları: *Aziz İstanbul* (1964), *Eğil Dağlar* (1966), *Siyasi Hikayeler* (1968), *Siyasi ve Edebi Portreler* (1968), *Edebiyata Dair* (1971), *Çocukluğum Gençliğim Siyasi ve Edebi Hatıralarım* (1973), *Tarih Musahabeleri* (1975), *Mektuplar-Makaleler* (1977)

Sadede Gelmek

Büyük Millet Meclisi'nin ilk dönemleri... Bir oturumda göçmenlerin durumu tartışmaya açılır. Meclis Başkanı Mustafa Kemal, ilk sözü ısrarla kürsüye gelmek isteyen Mehmet Emin Yurdakul'a verir.

Mehmet Emin Yurdakul, konuya Orta Asya'dan yapılan ilk göçleri anlatmaya başlayarak giriş yapar ve anlattıkça anlatır... Göç konusunu anlatmaktan, göçmen konusuna giriş yapamaz bir türlü. Saatlerin geçtiğini gören Mustafa Kemal, kürsüden sarkarak:

"Efendim, sadede gelseniz," diye bir uyarı yapmak ister.

Konuşmanın heyecan içinde, kendisine ne söylendiğini tam anlamayan M. Emin Yurdakul, Mustafa Kemal'e dönüp:

"Ona, arkadaşlar gelecek efendim," diye yanıt verince bütün meclis kahkaha boğulurken arka sıralarda oturan Urfa Mebusu Yahya Kemal, yanındaki H. Suphi Tanrıöver'e dönerek şöyle der:

"Mehmet Emin, sadede gelme konusunu, şiirde de biz arkadaşlarına bırakır zaten..."

İyi Şiir Yahya Kemal'e bir gün, "Bir şiirin iyi şiir olduğunu nasıl anlarsınız?" diye sorulunca Yahya Kemal:

"Kanatlanmasından," diye yanıt verir.

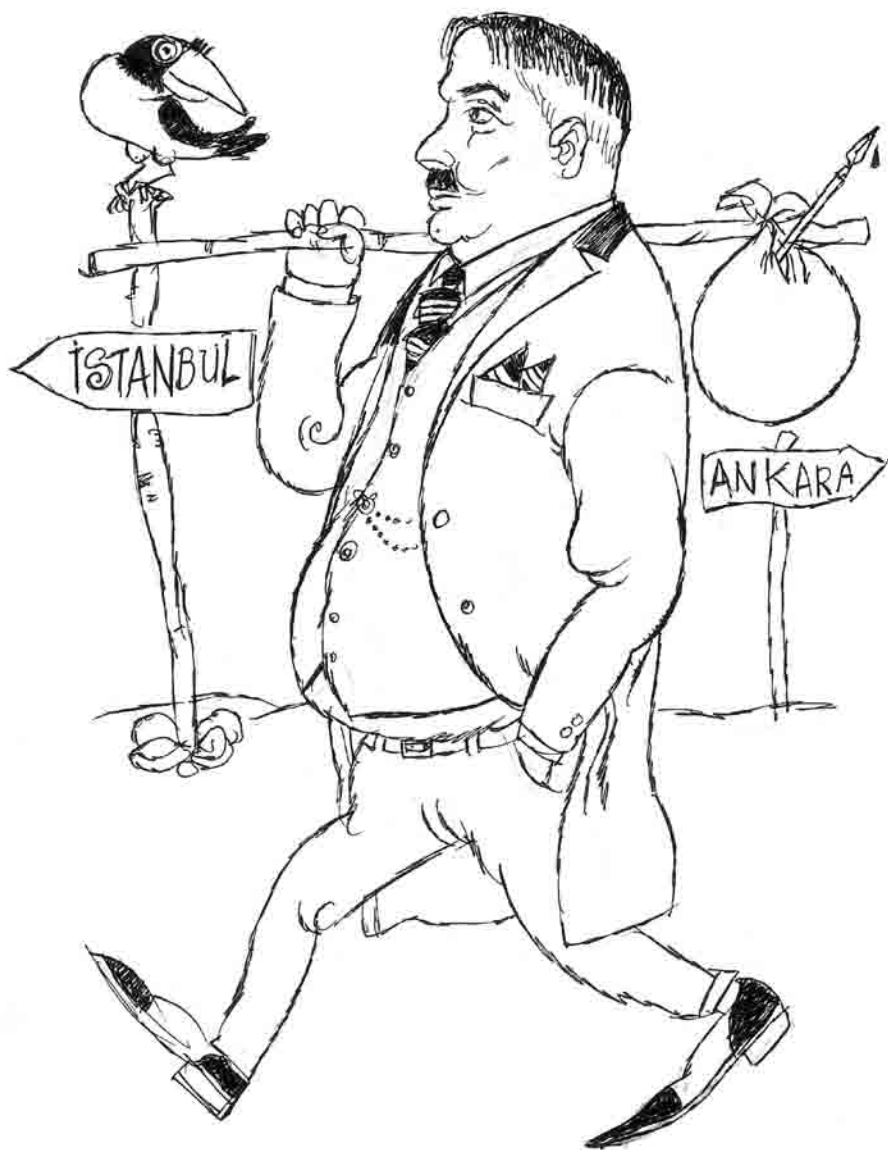
Karşısındakinin anlamaz anlamaz baktığını görünce şu açıklamayı yapar:

"İyi şiir, uçar... Kâğıtta yazıldığı gibi kalmaz."

Köşkleri Yahya Kemal, bir gün Orhan Veli'ye
Var İstanbul'un apartmanlarını göstererek
Arabaları şöyle der:

Var "Köşkleri var, arabaları var, halayıkları var... Fakat hiçbir zaman bizim duyduklarımızı duymuyor, bizim düşündüklerimizi düşünemiyorlar. Biz düşünüyoruz, düşünölmüş halde kendilerine anlatıyoruz, yine anlamıyorlar."

İki Vagon Ankara treninin yemek salonunda
Aydın yenilip içilirken biri, Yahya Kemal'e sorar:

“Acaba bu memleketin ne kadar aydını var dersiniz?”

Yahya Kemal:

“İki vagon,” der. “Biri Haydarpaşa’dan Ankara’ya giderken öbürü Ankara’dan Haydarpaşa’ya döner.”

İlk Sivil
Cumhurbaşkanı

Celal Bayar, Türkiye’nin 3. Cumhurbaşkanı olduğu zaman, Yahya Kemal şu telgrafı çeker:

“Türkiye’nin ilk sivil Cumhurbaşkanı’nı kutluyoruz.”

İstanbul’a
Dönüş

Yahya Kemal’e sorarlar:

“Üstat, Ankara’nın nesini beğeniyorsunuz?”

Yahya Kemal, hiç duraksamadan yanıt verir:

“İstanbul’a dönüşünü!”

Fikir
Verenler
Fikir
Üretenler

Bir toplantıda şiirden konuşulurken herkes bir şiir akımından övgüyle söz etmeye başlar. Sembolizm, romantizm, realizm derken Yahya Kemal'in konuşmalara katılmadığı dikkati çeker.

Orada bulunanlardan biri, Yahya Kemal'in fikrini öğrenmek için:

"Üstat, senin şiirin bu akımlardan hangisine giriyor?" diye sorar.

Yahya Kemal, hemen şu yanıtı verir:

"Hiçbirine!"

Toplantıdakiler şaşkınlıkla:

"Olur mu canım?" derler, "Öyleyse sizinkiler şiir değil."

Derin bir, "Ahh!" çeken Yahya Kemal:

"Fikir verenlerimizin yarısı kadar fikir üretenimiz olsaydı işimiz çok daha kolay olurdu," der.

Çalışarak
Ünlü
Olmak

Dönemin ünlü yazarlarından birinin oğlu, şiirlerini Yahya Kemal'e getirir.

Yahya Kemal şiirleri okurken bu çok-bilmiş genç:

"Babam çok ısrar ettiği için getirdim şiirlerimi," der. "Yoksa babamdan

dolayı beni tanıyan herkes şiirlerimi yayımlamaya hazır. Yani siz, yakında ünlü olacak bir şairin şiirlerine bakıyorsunuz.”

Uzun bir, “Yaaaa,” çeken Yahya Kemal, şiirlere bir göz attıktan sonra:

“Çalışman gerekiyor, ” der.

Çokbilmiş genç:

“Bence gerek yok,” der, “içimden geldiği gibi yazarım ben; yazdıklarım da dokunmam bir daha. Sizin anlayacağınız, doğuştan şairim...”

“Olabilir,” der Yahya Kemal, “ama madem ünlü olmak istiyorsun sana çok ünlü birinin, çok ünlü bir sözünü hatırlatayım. Diyor ki bu ünlü kişi: ‘Bu dünyada çalışarak ün kazananların sayısı, doğuştan ünlülerden her zaman fazla olmuştur.’ Bence her zaman da fazla olacaktır.”

Niye
Az
Yazıyor? Yahya Kemal’e yöneltilen en yoğun eleştirilerden biri, az şiir yazmasıdır. Bir toplantıda kendisine:
“Üstat, niye az yazıyorsunuz, bunun

sebebi nedir?" diye sorulduğunda şu yanıtı verir:

"İnsan, yazacağı şeyin yazdıklarından daha büyük ve onlardan daha üstün olacağını bilirse yazar. Onlara ulaşamayacaksa yazmanın ne anlamı var? Misal, ben aynı zamanda tarihi incelemeler de yapıyorum. Fakat Cevdet Paşa'nın 'Tarih-i Cevdet'i ortadayken ondan daha iyisini yazamayacağımı görüp yazmıyorum."

Adı Var
Yapıtı Yok

Mithat Cemal Kuntay, bir gün Yahya Kemal için:

"Adı var, yapıtı yok," der.

Bunu duyan Yahya Kemal, kendisine şu haberi gönderir:

"Onun tek yapıtı da bu söz... Bunu saklayıp gerisini atсын."

Beraber
Olamadık

Cumhuriyetin 10. yıldönümünde coşan hatiplerden biri:

"On yılda Avrupa'yı on asır geride

bıraktık,” deyince Yahya Kemal yanındakine döner:

“Yahu,” der, “şu Avrupa ile bir türlü beraber olamadık... Ya geri kalıyoruz ya da geride bırakıyoruz.”

Yarısı İyi Şiirlerini okuması için Yahya Kemal’e bırakan genç bir şair, sonucu öğrenmek için Park Otel’e uğrar.

Yahya Kemal, şiirler için “Güzel, fena değil,” diyerek genci başından savmak ister; ama genç, daha fazla bilgi almak için ısrar edince ona şöyle der:

“Şiirlerinizin yarısı iyi, yarısı orijinal... Gelgelelim, iyi olanlar orijinal değil, orijinal olanlar da ne yazık ki, iyi değil.”

Hükümet Gibi Adam Yahya Kemal’le aralarının açık olduğu günlerde İbrahim Çallı’ya, Yahya Kemal’i sorarlar. Çallı:
“Yahya Kemal, hükümet gibi adamdır,” der.

“Nasıl yani?”

Çallı, yanıtlar:

“Eleştiriye dayanamaz, hep alkış ister. Geçenlerde, zevkinin mehter takımı gibi geride kaldığını söyledim diye şimdi bana küs.”

Şiir Nasıl Yazılır (1)

Yahya Kemal, “az şiir yazdığı” konusundaki eleştirilere yanıt vermek üzere Sermet Sami Uysal’a şunları anlatır:

“Şiir pek kolay yazılır bir şey zannediliyor. Kolay olmadığına bir misal vereyim: Meşhur ressam Degas, bir gün Mallarme’ye:

‘Fransızca’yı, vezni, kafiyeyi biliyorum. Üstelik bazı fikirlerim de var. Fakat yazdığım şeyler şiire benzemiyor; neden acaba?’ demiş.

Mallarme gülerek şu yanıtı vermiş:

‘Şiir fikirlerle değil, kelimelerle yazılır’.”

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

CAN
ÇOCUK

Süleyman Bulut

ŞAKA, ALAY VE HAZIRCEVAPLARIYLA
YAHYA KEMAL

İstanbul'a Dönüş

Yahya Kemal'e sorarlar:

“Üstat, Ankara'nın nesini beğeniyorsunuz?”

Yahya Kemal, hiç duraksamadan yanıt verir:

“İstanbul'a dönüşünü!”

Tüm hammaddeler laboratuvarlarla testlenmiş ve sağlığa zararlı herhangi bir maddeye rastlanmamıştır.

DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü*

psikolojik danışmanlık, eğitim ve araştırma kurumları derneği

Bu kitap DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü'nün Çocuk ve Genç Psikolojik Danışmanlık Merkezi uzmanlarından Klinik Psikolog Cemre Soysal tarafından çocuk ve ruh sağlığı gelişimi açısından uygun bulunmuştur.

ISBN 978-975-07-1878-6

